

УДК 332.87:330.322:334.012.64

Линдюк Андрій Олександрович

кандидат економічних наук, доцент,

завідувач кафедри МЕН та маркетингу

Львівський національний університет природокористування

Lyndyuk Andriy

Candidate of Economics, Associate Professor,

Head of the Department of Environmental Management and Marketing

Lviv National Environmental University

ORCID: 0000-0002-9940-8991

DOI: 10.25313/2520-2294-2025-2-10684

ЗОВНІШНІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

FOREIGN INVESTMENTS AND THEIR IMPACT ON THE ECONOMIC SUSTAINABILITY OF ENTERPRISES IN TERRITORIAL COMMUNITIES

Анотація. Вступ. У сучасних умовах економічного розвитку територіальних громад особливої уваги набуває проблема зміцнення фінансової та конкурентоспроможної стійкості підприємств. Зовнішні інвестиції, які охоплюють як прямі іноземні вкладення, так і залучення коштів міжнародних фінансових організацій, виступають одним із ключових чинників, здатних забезпечити доступ до нових технологій, управлінських компетенцій та розширених ринків збуту. Водночас високий рівень невизначеності, обумовлений глобальними економічними викликами, вимагає від підприємств територіальних громад розробки ефективних механізмів зниження ризиків та підтримання сталого розвитку. Зважаючи на потребу регіональних економік у покращенні інвестиційного клімату, дослідження ролі зовнішніх інвестицій в економічній стійкості є надзвичайно актуальним. Залучення зовнішнього капіталу здатне не лише посилити фінансову базу місцевих підприємств, а й забезпечити якісний прорив у впровадженні інновацій, модернізації виробничих потужностей та формуванні висококваліфікованого кадрового потенціалу.

Мета. Мета статті полягає у теоретичному та практичному обґрунтуванні впливу зовнішніх інвестицій на економічну стійкість підприємств, що функціонують у межах територіальних громад.

Матеріали і методи. Методичний підхід до написання статті базувався на комплексному аналізі теоретичних засад залучення зовнішніх інвестицій у регіональний розвиток та емпіричному дослідженні їх впливу на економічну стійкість підприємств у територіальних громадах. Теоретичну основу становили праці вітчизняних і зарубіжних дослідників, які розкривають теорію інвестицій, регіональну економіку та інституційні чинники формування інвестиційного клімату. У статті застосовано методи структурно-логічного аналізу для виявлення ключових чинників та напрямів використання зовнішнього капіталу, а також методи порівняльного аналізу з метою зіставлення динаміки прямих іноземних інвестицій у різні роки. Статистичний матеріал отримано з офіційних джерел, насамперед із даних Головного управління статистики у Львівській області. Для виявлення впливу інвестицій на економічну стійкість застосовувалися методи графічної і оцінка тенденцій на основі порівняння показників притоку іноземного капіталу та результатів діяльності підприємств. З метою уточнення висновків залучалися елементи контент-аналізу публікацій і статистичної звітності, що дало змогу виявити галузеві особливості та потенційні ризики залучення інвестицій для підприємств територіальних громад.

Результати. Проведений аналіз підтвердив позитивну динаміку залучення зовнішніх інвестицій у Львівську область, хоча й нерівномірну в окремі періоди, що зумовлено впливом як внутрішніх, так і зовнішніх економічних чинників. Встановлено, що найбільші обсяги капіталу спрямовуються у промисловість, операції з нерухомим майном, інформаційні технології та суміжні сфери, а також у торгівлю й фінансові послуги. Доведено, що надходження інвестицій посилює економічну стійкість підприємств у територіальних громадах передусім завдяки модернізації виробничих потужностей, освоєнню нових технологій і підвищенню кваліфікації персоналу. Виявлено мультиплікативний ефект зовнішніх вливань, зокрема створення додаткових робочих місць у локальних ланцюгах постачання та зростання попиту на супутні послуги.

Водночас зафіксовано ризики, пов'язані з можливою залежністю від глобальних коливань, диспропорційним розвитком окремих галузей та посиленням конкурентної боротьби за висококваліфіковані кадри. За результатами дослідження виокремлено умови, за яких інвестиційна діяльність сприяє довготривалій економічній стійкості підприємств: інституційна підтримка з боку місцевої влади, формування диверсифікованої структури економіки, розвиток бізнес-сервісів і прозорість регуляторних процедур. Це дає змогу підвищити загальний рівень конкурентоспроможності територіальних громад та стимулювати їх сталий розвиток.

Перспективи. Розширення практики залучення зовнішніх інвестицій до підприємств територіальних громад має відповісти пріоритетам сталого розвитку й супроводжуватися формуванням прозорих правил взаємодії бізнесу та місцевої влади. Запровадження програм стимулювання інноваційної діяльності, посилення регіонального маркетингу та розбудова належної інфраструктури є ключовими інструментами, які дозволять підвищити довіру іноземних інвесторів і сприятимуть формуванню динамічного підприємницького середовища. Подальші дослідження мають бути зосереджені на розробці практичних рекомендацій для збалансування інтересів зовнішніх інвесторів і місцевих громад, оптимізації механізмів управління інвестиційними проектами та удосконаленні системи моніторингу їхньої ефективності.

Ключові слова: зовнішні інвестиції, підприємства, економічна стійкість, територіальні громади.

Summary. Introduction. In the current conditions of economic development of territorial communities, the problem of strengthening the financial and competitive stability of enterprises is of particular interest. External investments, which include both direct foreign investments and the attraction of funds from international financial organizations, are one of the key factors capable of providing access to new technologies, managerial competencies and expanded sales markets. At the same time, the high level of uncertainty caused by global economic challenges requires enterprises of territorial communities to develop effective mechanisms for reducing risks and maintaining sustainable development. Given the need for regional economies to improve the investment climate, research into the role of external investments in economic stability is extremely relevant. Attracting external capital can not only strengthen the financial base of local enterprises, but also ensure a qualitative breakthrough in the implementation of innovations, modernization of production facilities and the formation of highly qualified personnel potential.

Purpose. The purpose of the article is to provide a theoretical and practical justification of the impact of foreign investment on the economic sustainability of enterprises operating within territorial communities.

Materials and methods. The methodological approach to writing the article was based on a comprehensive analysis of the theoretical foundations of attracting foreign investment in regional development and an empirical study of their impact on the economic sustainability of enterprises in territorial communities. The theoretical basis was the works of domestic and foreign researchers who reveal the theory of investment, regional economics and institutional factors of the formation of the investment climate. The article uses methods of structural and logical analysis to identify key factors and directions of using foreign capital, as well as methods of comparative analysis to compare the dynamics of foreign direct investment in different years. Statistical material was obtained from official sources, primarily from data from the Main Department of Statistics in the Lviv region. To identify the impact of investment on economic sustainability, graphical methods and trend assessment were used based on a comparison of indicators of foreign capital inflow and enterprise performance. In order to clarify the conclusions, elements of content analysis of publications and statistical reporting were used, which made it possible to identify industry features and potential risks of attracting investments for enterprises of territorial communities.

Results. The analysis confirmed the positive dynamics of attracting foreign investments in the Lviv region, although uneven in certain periods, which is due to the influence of both internal and external economic factors. It was established that the largest volumes of capital are directed to industry, real estate transactions, information technologies and related areas, as well as to trade and financial services. It is proven that the inflow of investments strengthens the economic stability of enterprises in territorial communities primarily due to the modernization of production facilities, the development of new technologies and the improvement of personnel qualifications. The multiplicative effect of external injections was revealed, in particular the creation of additional jobs in local supply chains and the growth of demand for related services. At the same time, risks associated with possible dependence on global fluctuations, disproportionate development of individual industries and increased competition for highly qualified personnel were recorded. The results of the study identified conditions under which investment activity contributes to the long-term economic sustainability of enterprises: institutional support from local authorities, the formation of a diversified economic structure, the development of business services and the transparency of regulatory procedures. This makes it possible to increase the overall level of competitiveness of territorial communities and stimulate their sustainable development.

Prospects. Expanding the practice of attracting external investments to enterprises of territorial communities should meet the priorities of sustainable development and be accompanied by the formation of transparent rules for interaction between business and local authorities. The introduction of programs to stimulate innovative activity, strengthening regional marketing and developing appropriate infrastructure are key tools that will increase the confidence of foreign investors and contribute to the formation of a dynamic business environment. Further research should focus on developing practical recommendations to balance the interests of external investors and local communities, optimize investment project management mechanisms, and improve the system for monitoring their effectiveness.

Key words: external investments, enterprises, economic sustainability, territorial communities.

Постановка проблеми. У контексті сучасних викликів, пов'язаних із коливаннями світових ринків та прискоренням технологічних змін, одним із найважливіших завдань розвитку територіальних громад, як базових територіальних утворень України стає формування конкурентоспроможної та стійкої економічної системи успіх якої значною мірою залежить від спроможності підприємств у громадах залучати достатні фінансові ресурси для модернізації виробництва, впровадження інноваційних технологій і вдосконалення управлінських моделей. За таких умов зовнішні інвестиції постають як один із ключових чинників, здатних забезпечити вітчизняним суб'єктам господарювання доступ до передових знань, технологічних рішень і нових ринків, а також сприяти диверсифікації капіталу та пом'якшенню ризиків.

Однак потенціал зовнішніх інвестицій залишається недооціненим у низці регіонів, що відображається в обмеженій кількості успішних інвестиційних проєктів. Залишається невирішеною низка проблем, зокрема недостатньо сформована інфраструктура інвестування, низький рівень довіри до державних інституцій і відсутність чіткої стратегії розвитку підприємництва на місцевому рівні. Крім того, нагальним є питання збалансування інтересів зовнішніх інвесторів та локальних спільнот, щоб забезпечити сталий економічний ефект та не допустити надмірну залежність від іноземного капіталу. З'ясування впливу зовнішніх інвестицій на економічну стійкість місцевих підприємств у територіальних громадах має важливе значення для формування ефективних інструментів регіональної політики, спрямованих на стимулювання підприємництва та підвищення конкурентоспроможності громад.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Аналіз наукових праць свідчить про значну увагу вітчизняних і зарубіжних дослідників до проблеми залучення та ефективного використання зовнішніх інвестицій у контексті сталого розвитку національних економік. Особливою актуальністю це питання набуває в умовах децентралізації та формування територіальних громад, де виникає потреба у збалансованому поєднанні інтересів держави, місцевої влади, бізнесу та громади загалом.

Теоретичне підґрунтя для вивчення впливу зовнішнього капіталу на економічне зростання було закладено у працях класиків інвестиційної теорії. У сучасних дослідженнях важливим аспектом є оцінка інституційних чинників, що формують інвестиційний клімат, таких як верховенство права, прозорість влади та рівень економічної свободи [9]. При цьому Цанько О. О. зазначає, що не лише національний, а й регіональний контекст відіграє вирішальну роль у визначенні привабливості для інвесторів [8].

У вітчизняній економічній науці проблематиці інвестицій у регіональний розвиток присвячено

низку праць, зокрема, Пилипів В. стверджує, що позитивний вплив на регіональне відтворення від залучення іноземних інвестицій стає можливим тільки за умови проведення сильної регіональної економічної політики і залучення інвестицій у відповідності до чітко визначених пріоритетів [6, с. 7], а Крамаренко І. формує головні напрями підвищення інвестиційної привабливості регіонів України [2, с. 9]. Разом із тим Мітал О. та Ладонько Л. акцентують увагу на підвищенні дієвості механізмів забезпечення державної політики залучення іноземних інвестицій в регіональний розвиток [5].

У той же час є ряд наукових праць у яких деталізовано вплив зовнішнього інвестування власне на розвиток територіальних громад [1; 3; 4]. В окремих наголошено на забезпеченні компетентності в галузі міжнародного бізнесу та прозорого управління фінансами, що є важливо для оптимального використання інвестиційних ресурсів та максимізації їх соціально-економічного впливу на розвиток територіальних громад [1, с. 38].

Здебільшого автори сходяться на тому, що зовнішні інвестиції справді здатні бути каталізатором економічної стійкості підприємств, особливо коли йдеться про модернізацію виробничого процесу і розширення експортних можливостей.

Однак детальне дослідження впливу зовнішніх інвестицій на економічну стійкість підприємств саме у форматі територіальних громад поки що залишається недостатньо висвітленим. У цьому контексті актуальним є розгляд комплексної взаємодії місцевої влади, бізнес-структур і громадськості, а також аналіз чинників, які зумовлюють довгострокову стабільність та конкурентоспроможність підприємств, що отримують зовнішнє фінансування.

Виклад основного матеріалу. Феномен зовнішніх інвестицій у контексті економічної стійкості підприємств, що функціонують у територіальних громадах потребує комплексного розгляду. Особливого значення цей аспект набув в результаті реформи децентралізації та формування нових механізмів взаємодії між бізнесом, органами місцевого самоврядування і громадськими організаціями.

Теоретичні засади впливу зовнішніх інвестицій на економічну стійкість підприємств зосереджені на тому, що економічна стійкість — це «динамічна категорія, що включає стійкість функціонування та стійкість розвитку підприємства стосовно заданих цілей» [7, с. 289]. Вона також визначається здатністю господарських суб'єктів витримувати внутрішні та зовнішні шоки, швидко адаптуватися до змін ринкового середовища та забезпечувати безперервне відтворення ресурсного потенціалу. Для територіальних громад важливим стає не лише прямий економічний ефект від інвестицій, а й мультиплікативний вплив на інші галузі, формування позитивного інвестиційного клімату та створення умов для інноваційного зростання.

Враховуючи, що традиційно одним із найпривабливіших регіонів України для іноземних інвесторів вважається Львівська область, тому на прикладі цього регіону детальніше проаналізуємо стан та тенденції іноземного інвестування. Згідно з даними статистичних органів, протягом останнього десятиліття обсяг прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку Львівської області, демонстрував поступове зростання, незважаючи на періодичні кризи у світовій економіці та внутрішньополітичні виклики, в тому числі російсько-українську війну (рис. 1).

Наведені на рис. 1 дані ілюструють нерівномірність динаміки прямих іноземних інвестицій у Львівську область за досліджуваний період. Початкові роки характеризуються поступовим зростанням, що може бути зумовлено активною інтеграцією регіону до європейських ринків та покращенням умов ведення бізнесу. Проте, у певні роки, зокрема у 2018, 2020 роках спостерігається суттєве зниження обсягів іноземних інвестицій, що свідчить про вплив зовнішніх економічних факторів, таких як глобальні фінансові кризи, зміни в регуляторній політиці чи погіршення геополітичної ситуації. Окрему увагу заслуговують періоди стрімкого зростання обсягів. Так у 2019 році відбулось найсуттєвіше, майже на 70% зростання обсягів прямих іноземних інвестицій на Львівщину. Також значним було зростання їх обсягів у 2021 році (+410 млн. дол США. Проте, у 2022 році відбувся суттєвий спад цього показника спричинений повномасштабним вторгненням Російської Федерації.

Наступним важливим аспектом є галузева специфіка притоку зовнішніх інвестицій, яка дає змогу визначити потенціал економічної диверсифікації та вплив зовнішнього капіталу на стійкість підприємств територіальних громад (рис. 2).

Згідно проведеного аналізу показаного на рис. 2.4 бачимо, що у 2023 році основна частка прямих іноземних інвестицій у Львівській області була зосереджена у кількох ключових секторах. Найбільшу частку інвестицій отримав промисловий сектор (понад 50%). Другою за обсягами інвестицій зайняли операції з нерухомим майном, що пояснюється значним попитом на нерухомість спричинену внутрішньо переміщеними особами у зв'язку з російсько-українською війною. Інші сектори, включаючи туризм, готельно-ресторанний бізнес та оптову торгівлю та інші, залучили решту іноземного капіталу. Загалом, галузева структура прямих іноземних інвестицій у Львівській області вказує на наявність стратегічних пріоритетів у розвитку регіону. IT-сектор, промисловість, операції з майном та нерухомістю, фінансова та страхова діяльність та оптова торгівля є лідерами в залученні іноземного капіталу, що свідчить про їхню роль у забезпеченні економічного зростання регіону.

Варто зазначити, що економічна стійкість підприємств територіальних громад визначається не лише розміром залученого капіталу, а й здатністю бізнесу інтегруватися у локальні та глобальні ланцюги доданої вартості. Одним зі способів забезпечення такої інтеграції є створення умов для поглибленого технологічного співробітництва з іноземними компаніями, що передбачає трансфер інновацій, формування спільних дослідницьких центрів та налагодження каналів поширення передового досвіду управління. У межах дослідження з'ясовано, що підприємства, які отримали зовнішні інвестиції, частіше інвестують у модернізацію обладнання й підвищення кваліфікації персоналу, що позитивно позначається на їх конкурентоспроможності. При цьому саме у територіальних громадах із більш

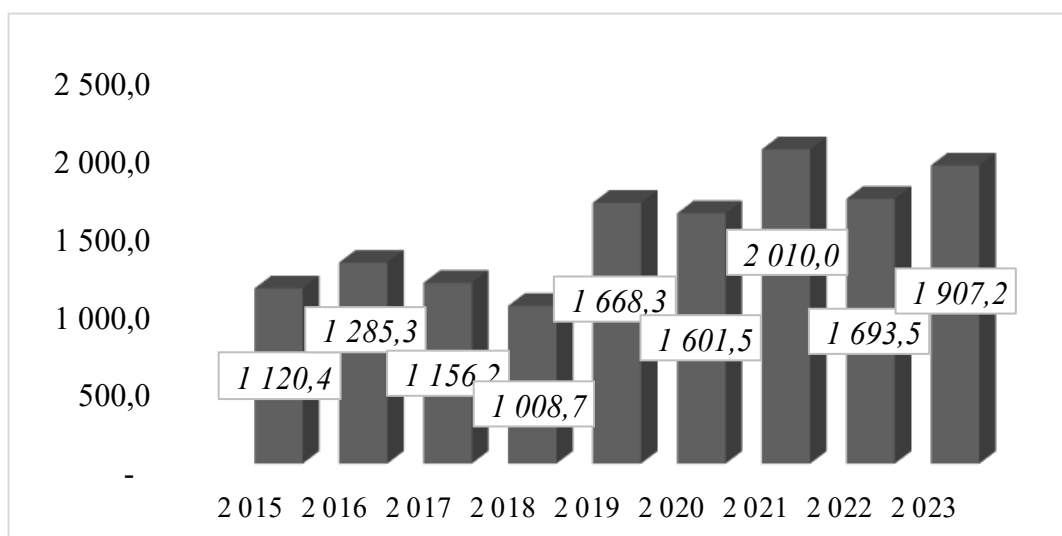

Рис. 1. Динаміка прямих іноземних інвестицій в економіку Львівської області (за залишком), млн. дол. США (станом на 31 грудня)

Джерело: побудовано на основі даних Головного управління статистики у Львівській обл.

Рис. 2. Галузева структура зовнішніх інвестицій у Львівську область у 2023 році, %
Джерело: побудовано на основі даних Головного управління статистики у Львівській обл.

розвиненою інфраструктурою (наявністю індустриальних парків, бізнес-інкубаторів, доступом до кваліфікованих кадрів) ефект зовнішніх впливів виявляється найбільш вираженим.

Водночас слід ураховувати, що приплив іноземного капіталу може мати неоднозначний вплив на місцевий ринок праці та регіональний баланс економічних відносин. З одного боку, з'являються нові робочі місця, зростають заробітні плати в окремих секторах, що підсилює купівельну спроможність населення. З іншого боку, відбувається посилення конкуренції за висококваліфікований персонал, що може стимулювати міграційні процеси усередині країни (переміщення кадрів із депресивних територій до більш розвинених) або й за кордон. Такі зміни вимагають від місцевої влади запровадження комплексних заходів, націлених на підготовку та перепідготовку фахівців, а також на покращення умов праці та соціального забезпечення, аби забезпечити сталу економічну стійкість та рівномірний розвиток громади.

Окремого розгляду заслуговує інституційний аспект інтеграції зовнішніх інвесторів у середовище територіальних громад. За умови ефективного діалогу між місцевим бізнесом, органами самоврядування та іноземними компаніями можливе формування спільних проектів, що передбачають розвиток логістичних ланцюгів, кластерів або нових сервісних послуг. Такий підхід сприяє закріпленню інвесторів у регіоні, адже вони отримують додаткові переваги у вигляді зниженої собівартості продукції, коротшого циклу постачання та більш тісного залучення в локальну економіку. При цьому досягається загальний позитивний ефект: підприємства розширюють коло партнерів і доступ до ринків, громада отримує додаткові надходження до місцевого бюджету, а населення — нові можливості працевлаштування.

Крім безпосереднього фінансового впливу, зовнішні інвестиції можуть відігравати важливу роль у зміцненні соціального капіталу громади. За умов впровадження програм корпоративної соціальної відповідальності, іноземні компанії роблять внесок у соціальні та екологічні ініціативи, фінансують модернізацію інфраструктури або освітніх закладів. Така діяльність сприяє посиленню довіри між бізнесом і громадськістю, а також може мотивувати інші підприємства регіону до підвищення стандартів соціального та екологічного менеджменту.

Вивчаючи вплив зовнішнього капіталу, слід враховувати й потенційні ризики для економічної стійкості підприємств. Надмірна концентрація іноземних інвесторів у певних галузях може призвести до диспропорційного розвитку й залежності від змін кон'юнктури світових ринків. У такій ситуації локальні підприємства стають уразливими до коливань цін на сировину, колапсу логістичних ланцюгів або політичних обмежень. На практиці це може означати, що у періоди криз чи глобальних економічних спадів регіон зазнаватиме відчутних втрат, якщо не буде забезпечено попередньої диверсифікації виробництва та джерел фінансування. Відповідно, одним із завдань місцевої влади є розробка стратегічних планів розвитку територіальних громад з акцентом на зміцнення ключових секторів економіки, стимулювання кооперації між підприємствами та формування сприятливого середовища для мікро- та сімейного бізнесу, здатного швидко адаптуватися до нових умов.

Синтезуючи результати проведеного аналізу, можна відзначити кілька ключових висновків. По-перше, притік зовнішніх інвестицій позитивно впливає на економічну стійкість підприємств територіальних громад, забезпечуючи їх доступом до додаткових фінансових ресурсів, технологій та

управлінського досвіду. По-друге, ефективність такого впливу значною мірою залежить від рівня інституційної зрілості громади, відкритості місцевої влади до співпраці з інвесторами та можливостей для формування довгострокових партнерств. По-третє, оскільки зовнішній капітал може бути нестабільним через глобальні економічні чинники, місцеві підприємства мають розвивати механізми стратегічного планування, диверсифікації ринків і джерел фінансування. По-четверте, для максимізації позитивних ефектів і зведення до мінімуму негативних наслідків варто запроваджувати комплексні підходи, які передбачають залучення громадськості, розширення інформаційно-консультаційної підтримки бізнесу та створення партнерських мереж між державним, приватним і громадським секторами.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, зовнішні інвестиції у те-

риторіальних громадах можуть стати важливим фактором підвищення конкурентоспроможності та економічної стійкості місцевих підприємств. Проте довготривалий позитивний ефект можливий лише за умови узгодженої політики, що враховує специфічні потреби й ресурси регіону, а також передбачає активну участь усіх зацікавлених сторін у формуванні стратегій розвитку. При відсутності системного підходу переваги від зовнішнього інвестування можуть виявитися короточасними й не забезпечити суттєвого поліпшення соціально-економічної ситуації у громадах. У цьому контексті перспективним напрямком подальших досліджень є розробка моделей оцінки ефективності інвестиційних проектів із урахуванням інтересів місцевих жителів, екологічної складової та рівня соціальної згуртованості, що дозволить реалізувати концепцію сталого розвитку на практиці.

Література

1. Баланюк І. Ф., Лютий Я. В. Зовнішні інвестиції та їх економічний контроль в управлінні підприємствами територіальних громад. *Інноваційна економіка*. 2024. (1). С. 32–41.
2. Крамаренко І. С. Інвестиційна діяльність підприємств України: регіональний аспект. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 20. С. 5–9. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.20.5
3. Линдюк А. О. Формування інвестиційної привабливості територіальних громад через концепції інноваційного розвитку підприємництва. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. 11(1). С. 982–993. DOI: 10.52058/3041-1254-2025-1(11)-982-993.
4. Марущак С. Механізми залучення міжнародних інвестицій у розвиток територіальних громад. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 6(34).
5. Мітал О. Г., Ладонько Л. С. Шляхи підвищення дієвості механізмів забезпечення державної політики залучення іноземних інвестицій в регіональний розвиток. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2021. № 3–4 (280–281). С. 70–76.
6. Пилипів В. В. Прямі іноземні інвестиції та процеси регіонального відтворення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. (8). С. 5–7.
7. Фещур Р. В., Баранівська Х. С. Економічна стійкість підприємства — становлення понятійного базису. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2010. № 684. С. 284–290.
8. Цанько О. О. Теоретичні основи формування інвестиційної політики: регіональний аспект. *Ефективність державного управління*. 2016. № 1–2 (2). С. 92–99.
9. Campos N. F., Kinoshita Y. Foreign Direct Investment as Technology Transferred: Some Panel Evidence from the Transition Economies. *Manchester School*. 2002. Vol. 70. No. 3. P. 398–419.

References

1. Balanyuk, I. F. and Liutyi, Ya. V. (2024) 'Zovnishni investytsii ta yikh ekonomichnyi kontrol v upravlinni pidpriemstvamy terytorialnykh hromad [Foreign investments and their economic control in the management of enterprises of territorial communities]', *Innovatsiina ekonomika*, (1), pp. 32–41 [in Ukrainian].
2. Kramarenko, I. S. (2019) 'Investytsiina diialnist pidpriemstv Ukrainy: rehionalnyi aspekt [Investment activity of Ukrainian enterprises: regional aspect]', *Investytsii: praktyka ta dosvid*, (20), pp. 5–9. doi: 10.32702/2306-6814.2019.20.5 [in Ukrainian].
3. Lindyuk, A. O. (2025) 'Formuvannia investytsiinoi pryvablyvosti terytorialnykh hromad cherez kontseptsii innovatsiinoho rozvytku pidpriemnytstva [Formation of the investment attractiveness of territorial communities through the concepts of innovative entrepreneurship development]', *Uspikhy i dosiahennia u nauksi*, 11(1), pp. 982–993. doi: 10.52058/3041-1254-2025-1(11)-982-993 [in Ukrainian].
4. Marushchak, S. (2024) 'Mekhanizmy zaluchennia mizhnarodnykh investytsii u rozvytok terytorialnykh hromad [Mechanisms for attracting international investments in the development of territorial communities]', *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnologii*, 6(34) [in Ukrainian].

5. Mital, O. H. and Ladonko, L. S. (2021) 'Shliakhy pidvyshchennia diievosti mekhanizmiv zabezpechennia derzhavnoi polityky zaluchennia inozemnykh investytsii v rehionalnyi rozvytok [Ways to improve the effectiveness of mechanisms ensuring state policy of attracting foreign investments in regional development]', *Naukovyi visnyk Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, 3–4 (280–281), pp. 70–76 [in Ukrainian].
6. Pylypiv, V. V. (2011) 'Priami inozemni investytsii ta protsesy rehionalnoho vidtvorennia [Foreign direct investments and processes of regional reproduction]', *Investytsii: praktyka ta dosvid*, (8), pp. 5–7 [in Ukrainian].
7. Feshchur, R. V. and Baranivska, Kh. S. (2010) 'Ekonomichna stiiikist pidpriemstva — stanovlennia poniatiinoho bazysu [Economic resilience of an enterprise: the formation of a conceptual framework]', *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnika"*, 684, pp. 284–290 [in Ukrainian].
8. Tsanko, O. O. (2016) 'Teoretychni osnovy formuvannia investytsiinoi polityky: rehionalnyi aspekt [Theoretical foundations of investment policy formation: regional aspect]', *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia*, 1–2 (2), pp. 92–99 [in Ukrainian].
9. Campos, N. F. and Kinoshita, Y. (2002) 'Foreign Direct Investment as Technology Transferred: Some Panel Evidence from the Transition Economies', *The Manchester School*, 70(3), pp. 398–419.